

ทิศทางเศรษฐกิจโลกปี 2559

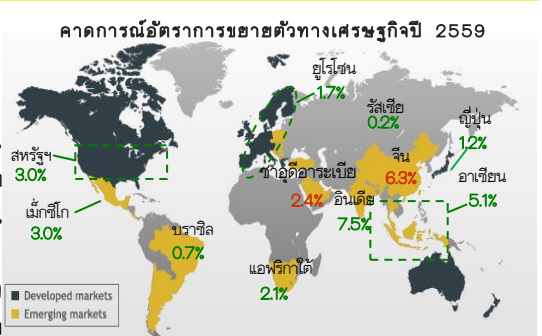
ปี 2558 ที่กำลังจะผ่านพ้นไป อาจยังไม่ใช่วุดพลิกฟื้นสำคัญของเศรษฐกิจโลก ดังที่หลายฝ่ายคาดหวังไว้ สะท้อนให้เห็นได้จาก

- ตลาดหลักอย่างสหรัฐฯ ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป (EU) ที่เริ่มฟื้นตัวอย่างช้าๆ
- ตลาดที่พึ่งพาอาศัยจากการส่งออกน้ำมันรวมถึงสินค้าโภคภัณฑ์ไม่ว่าจะเป็นรัสเซีย ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน อิรัก และบราซิล ต่างได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและค่าเงินของประเทศดังกล่าว

• ตลาดตะวันออกกลางและแอฟริกาในบางประเทศประสบปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของเศรษฐกิจโลกอย่างมีนัยสำคัญ

• Emerging Markets โดยเฉพาะจีนที่เศรษฐกิจชะลอตัวก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่บั่นทอนการเติบโตของเศรษฐกิจโลก รวมถึงเศรษฐกิจตลาดใหม่ในเอเชีย (Emerging Asia) ที่พึ่งพาเงินเป็นตลาดส่งออกหลัก

อย่างไรก็ตาม กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และธนาคารโลกต่างออกมาแสดงมุมมองต่อทิศทางเศรษฐกิจโลกปี 2559 ว่าจะฟื้นตัวขึ้น โดยมีแรงเกื้อหนุนจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจตลาดหลัก ขณะที่เศรษฐกิจจีนและ Emerging Asia ยังมีแนวโน้มชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง

ที่มา : IMF

Emerging Asia...ชะลอตัวลงส่วนทางเศรษฐกิจโลก

ตลาดหลัก : สหรัฐฯ ญี่ปุ่น และยุโรป

เศรษฐกิจสหรัฐฯ มีสัญญาณฟื้นตัวต่อเนื่องในช่วงครึ่งหลังของปี 2558 โดยได้รับแรงเกื้อหนุนจากการฟื้นตัวในภาคการผลิต การจ้างงาน และการบริโภคภาคครัวเรือน ขณะที่เศรษฐกิจญี่ปุ่นและยุโรปยังขยายตัวได้ ซึ่งจะเกื้อหนุนให้เศรษฐกิจโลกขยายตัวเพิ่มขึ้นจาก 3.1% ในปี 2558 เป็น 3.8% ในปี 2559 โดย IMF คาดการณ์อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของตลาดหลัก ดังนี้

ประเทศ	2558 ^e	2559 ^f
สหรัฐฯ	2.5%	3.0%
ญี่ปุ่น	0.8%	1.2%
ยุโรป	1.5%	1.7%

หมายเหตุ : e = estimated f = forecasted
ที่มา : IMF

อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ปี 2558-2559

ภูมิภาค	2558 (%)	2559 (%)
โลก	3.1%	3.8%
ประเทศพัฒนาแล้ว	2.1%	2.4%
Emerging Asia	6.6%	6.4%

ที่มา : IMF

Emerging Asia : จีน อินเดีย ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย

เศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัวส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ Emerging Asia ชะลอตัวตาม อีกทั้งภาวะราคาน้ำมันในตลาดโลกตกต่ำยังส่งผลซ้ำเติมประเทศที่พึ่งพาการส่งออกน้ำมันและสินค้าโภคภัณฑ์อย่างอินโดนีเซียและมาเลเซียที่ประสบปัญหาการเมืองภายในประเทศและเผชิญภาวะเงินสกุลท้องถิ่นอ่อนค่ารุนแรงที่สุดนับตั้งแต่วิกฤตต้มยำกุ้งปี 2540 ทั้งนี้ IMF คาดการณ์เศรษฐกิจ Emerging Asia จะชะลอตัวจาก 6.6% ในปี 2558 เหลือ 6.4% ในปี 2559 ส่วนทางกับเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มขยายตัวขึ้น

เงินทุนไหลออกจากตลาดใหม่ไปตลาดหลัก

เศรษฐกิจตลาดหลักที่มีแนวโน้มฟื้นตัว ขณะที่เศรษฐกิจตลาดใหม่ยังมีความไม่แน่นอน ส่งผลให้เกิดภาวะเงินทุนไหลออกจากตลาดใหม่อย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยสำคัญที่จะกระทบต่อทิศทางเศรษฐกิจโลกปี 2559

- Fed **อาจปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในเดือนธันวาคม 2558** : ผลสำรวจล่าสุดของ Bloomberg ระบุว่ามีความเป็นไปได้สูงถึง 70% (เพิ่มขึ้นจาก 56% ของผลสำรวจครั้งก่อน) ที่ธนาคารกลางสหรัฐฯ (The Federal Reserve : Fed) จะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในการประชุมวันที่ 15-16 ธันวาคม 2558 และจะเป็นการปรับขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป หลังจากที่มีการประกาศตัวเลขเศรษฐกิจ ซึ่งสะท้อนถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ที่ดำเนินไปอย่างแข็งแกร่ง อีกทั้งการใช้จ่ายของชาวอเมริกันเติบโต ขณะที่ Fed ระบุว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ มีแนวโน้มขยายตัวมากพอที่จะสนับสนุนให้การจ้างงานขยายตัวและผลักดันให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นสู่ระดับเป้าหมายที่ 2% ซึ่งหาก Fed **ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายย่อมส่งผลกระทบต่อตลาดเงินตลาดทุนและเศรษฐกิจโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้** เพราะจะทำให้ต้นทุนทางการเงินทั่วโลกสูงขึ้นตาม ขณะเดียวกันจะก่อให้เกิดภาวะเงินทุนไหลออกจากประเทศตลาดใหม่รวมถึงไทย ทำให้มีความเป็นไปได้ที่เงินบาทอาจอ่อนค่าลงอีก
- ECB **มีแนวโน้มจะขยายมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ** : ธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank : ECB) ส่งสัญญาณว่าต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจยุโรปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจดำเนินต่อไปและมีความชัดเจนขึ้น ขณะที่นักวิเคราะห์หลายสำนักคาดว่า ECB มีแนวโน้มจะขยายมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยเตรียมพิจารณาทางเลือกของการดำเนินนโยบายเพิ่มเติมในการประชุมเดือนธันวาคม 2558 ซึ่งมีการคาดการณ์หลายกระแสว่า ECB อาจขยายระยะเวลาการใช้มาตรการผ่อนคลายเชิงปริมาณ (QE) ออกไปจากกำหนดเดิมที่จะสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน 2559 หรือเพิ่มวงเงินในการทำ QE รวมทั้งปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร (Interbank Lending Rate) ให้ติดลบมากขึ้น เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ระบบธนาคาร ซึ่งจะมีส่วนช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงผลกระทบของการดำเนินมาตรการดังกล่าวร่วมกับท่าทีของ Fed ที่มีแนวโน้มจะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย คาดว่าจะส่งผลให้เงินยูโรอ่อนค่าลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยบรรเทาความเสี่ยงในการเข้าสู่ภาวะเงินฝืด รวมทั้งช่วยกระตุ้นภาคส่งออกและสนับสนุนการปฏิรูปเชิงโครงสร้างของยุโรป ขณะเดียวกันภาคการบริโภคยังคงได้รับอานิสงส์จากราคาน้ำมันในตลาดโลกที่อยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม ยุโรปยังต้องเผชิญกับปัญหาการว่างงานในระดับสูง แม้ว่าอัตราการว่างงานได้ปรับลดลงบ้างแล้ว ปัญหาการว่างงานจึงเป็นปัจจัยกดดันให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยุโรปดำเนินไปอย่างเชื่องช้า

ปัจจัยสำคัญที่จะกระทบต่อทิศทางเศรษฐกิจโลกปี 2559 (ต่อ)

- BOJ คงมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจผลักดันอัตราเงินเฟ้อสู่ระดับเป้าหมาย : เศรษฐกิจญี่ปุ่นมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยภาคส่งออกได้รับอานิสงส์จากเงินเยนที่อ่อนค่าลง และการฟื้นตัวของตลาดคู่ค้าสำคัญอย่างสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยกดดันจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนและ Emerging Asia รวมถึงอัตราเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับใกล้ 0% ซึ่งห่างจากอัตราเงินเฟ้อเป้าหมายที่ 2% และธนาคารกลางญี่ปุ่น (Bank of Japan : BOJ) ได้ปรับคาดการณ์การบรรลุเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อจากภายในเดือนกันยายน 2559 เป็นเดือนมีนาคม 2560 อย่างไรก็ตาม BOJ แสดงความมั่นใจว่านโยบายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเพียงพอที่จะทำให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นจนถึงระดับเป้าหมายได้ในที่สุด ซึ่งบ่งชี้ว่า BOJ จะยังคงมาตรการ QE และอัตราดอกเบี้ยที่ระดับ 0-0.1% ไปจนถึงสิ้นปี 2559

- เศรษฐกิจจีนมีแนวโน้มชะลอต่อเนื่อง : เศรษฐกิจจีนมีความเสี่ยงที่จะชะลอลงมาก โดย IMF คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจจีนจะขยายตัวต่ำกว่า 6.5% ในปี 2558 ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวเป้าหมายภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ระยะ 5 ปี (ปี 2559-2563) ซึ่งถูกกำหนดขึ้นเมื่อเดือนตุลาคม 2558 โดยทั่วโลกต่างจับตามองด้วยความกังวลว่าเงินกำลังเผชิญปัจจัยขึ้นทอนทางเศรษฐกิจหลายประการ โดยเฉพาะปัญหาอุปทานส่วนเกินในภาคอุตสาหกรรม รวมถึงความเสี่ยงจากสัดส่วนยอดหนี้รวมต่อ GDP ที่พุ่งขึ้นจากราว 190% ในปี 2554 มาอยู่ที่ราว 240% ในไตรมาส 3 ปี 2558 จึงมีความเป็นไปได้ที่รัฐบาลจีนจะดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติม ทั้งการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายและอัตราการค้าการเงินสดสำรองของธนาคารพาณิชย์ รวมถึงการเร่งใช้จ่ายภาครัฐในโครงการลงทุนก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการเข้าแทรกแซงค่าเงินหยวนเพื่อให้ภาคส่งออกของจีนแข่งขันได้

- ราคาน้ำมันโลกเคลื่อนไหวในระดับต่ำ : ในช่วงเดือนกันยายน 2558 จนถึงปัจจุบัน ราคาน้ำมันในตลาดโลกเคลื่อนไหวอยู่ในช่วง 40-53 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล นับเป็นระดับต่ำสุดในรอบ 6 ปี ซึ่งภาวะราคาน้ำมันในตลาดส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจกลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่ ทั้งกลุ่มประเทศ OPEC และประเทศสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าว (GCC) รวมทั้งกลุ่มประเทศที่พึ่งพาอาศัยจากการส่งออกน้ำมันในสัดส่วนสูงอย่างรัสเซีย และเวเนซุเอลา ตลอดจนกลุ่มประเทศผู้ส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภูมิภาคลาตินอเมริกา อาทิ บราซิล ชิลี และเปรู นอกจากนี้ ยังส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อโดยรวมลดลง ซึ่งเป็นปัจจัยซ้ำเติมให้เศรษฐกิจหลายประเทศชะลอตัว โดยเฉพาะยุโรปและญี่ปุ่นที่เผชิญปัญหาเงินฝืดมานาน อย่างไรก็ตาม EIA คาดการณ์ทิศทางราคาน้ำมันโลกในปี 2559 มีแนวโน้มขยับขึ้นเล็กน้อย

คาดการณ์ราคาน้ำมัน หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล

	2557	2558	2559
น้ำมันดิบ WTI	93.17	49.88	51.31
น้ำมันดิบ Brent	98.89	53.82	56.24

ที่มา : EIA (ณ วันที่ 30 พ.ย. 58)

ตารางเปรียบเทียบค่าเงินของประเทศตลาดใหม่

ค่าเงินประเทศสำคัญในตลาดใหม่	ค่าเงินต่อ USD ณ 30 พ.ย. 58	% อ่อนค่าเทียบกับ 1 ม.ค. 58
บราซิล (BRL)	3.8700	-31.3
มาเลเซีย (MYR)	4.2425	-17.4
อินโดนีเซีย (IDR)	13,805.0574	-9.7
รัสเซีย (RUB)	66.4379	-8.9
ไทย (THB)	35.8067	-7.8
สิงคโปร์ (SGD)	1.4085	-5.9
ฟิลิปปินส์ (PHP)	47.1310	-5.1
อินเดีย (INR)	66.4615	-4.9
จีน (CNY)	6.3972	-3.0

ที่มา : XE.com

- เหตุการณ์ความไม่สงบสร้างความวิตกทั่วโลก : จากการณีเหตุก่อการร้ายในกรุงปารีส รวมทั้งความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและตุรกี ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของเศรษฐกิจโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งยังเพิ่มแรงกดดันให้การบริโภคและการลงทุนของโลกชะลอลงจากความวิตกต่อการเกิดภาวะสงคราม

- เงินสกุลท้องถิ่นของตลาดใหม่มีแนวโน้มอ่อนค่าลงต่อเนื่อง : ค่าเงินของตลาดใหม่มีความอ่อนไหวค่อนข้างมากต่อปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะท่าทีของ Fed ที่ส่งสัญญาณจะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายภายในปี 2558 ส่งผลให้เงินสกุลท้องถิ่นของตลาดใหม่กว่า 20 ประเทศ โดยเฉพาะบราซิล มาเลเซีย และอินโดนีเซีย อ่อนค่าลงทันที และส่วนใหญ่อ่อนค่าลงมากที่สุดในช่วงเดือนกันยายน 2558

สำหรับทิศทางค่าเงินของตลาดใหม่ในปี 2559 คาดว่าอ่อนค่าลงอีกจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจตลาดหลัก ซึ่งทำให้กำลังทุนทั่วโลกเทขายสินทรัพย์เสี่ยงในตลาดใหม่ โดยหันไปถือครองสินทรัพย์สกุลดอลลาร์สหรัฐ รวมถึงของบางประเทศในยุโรป เช่น เยอรมนี ที่เศรษฐกิจยังเติบโตดี เพื่อป้องกันความเสี่ยง (Unwind Carry Trade)

เศรษฐกิจไทยปี 2559...ขยายตัวท่ามกลางปัจจัยเสี่ยงจุมเร้า

เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวจากฐานที่ต่ำในปี 2558 โดย IMF ประเมินการขยายตัวเพิ่มขึ้นจาก 2.5% ในปี 2558 เป็น 3.2% ในปี 2559 อย่างไรก็ตาม ไทยมีความเชื่อมโยงทางการค้ากับจีนในระดับสูง โดยจีนเป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับ 1 ของไทย (สัดส่วนราว 11% ของมูลค่าการส่งออกรวมของไทย) ดังนั้น การที่เศรษฐกิจจีนมีแนวโน้มชะลอจะส่งผลกระทบต่อภาคส่งออกของไทยและส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่มูลค่าการส่งออกของไทยไปอาเซียนซึ่งนำเข้าวัตถุดิบจากไทยไปผลิตสินค้าส่งออกไปจีนชะลอลงอีก นอกจากนี้ หาก Fed ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายและยุโรปขยายมาตรการ QE ในเดือนธันวาคม 2558 จะส่งผลให้เกิดภาวะเงินทุนไหลออกจากไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้เงินบาทอ่อนค่าลงต่อเนื่อง รวมถึงส่งผลให้ตลาดเงินและตลาดทุนมีความผันผวนมากขึ้น ขณะที่ราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เคลื่อนไหวอยู่ในระดับต่ำอาจบั่นทอนการส่งออกของไทย โดยเฉพาะสินค้าส่งออกที่มีความเชื่อมโยงกับราคาน้ำมันโดยตรง อาทิ น้ำมันสำเร็จรูป เคมีภัณฑ์ และพลาสติก รวมทั้งสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร

ผลกระทบต่อภาคส่งออกของไทย : แม้ว่าเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มขยายตัวดีขึ้นในปี 2559 แต่คาดว่าภาคส่งออกของไทยยังถูกรุมเร้าจากปัจจัยกดดันหลายด้าน อาทิ ภาวะเศรษฐกิจจีนชะลอตัว ซึ่งส่งผลกระทบต่อแนวโน้มอุปสงค์และกำลังซื้อของประเทศตลาดใหม่อื่นๆ อีกทั้งประเทศตลาดหลักสำคัญอย่างญี่ปุ่นและยุโรปยังเผชิญกับปัญหาเชิงโครงสร้าง โดยเฉพาะปัญหาหนี้สาธารณะและหนี้ภาคครัวเรือน ขณะที่ประเทศคู่ค้าอื่นๆ ของไทยยังได้รับผลกระทบจากภาวะราคาน้ำมันตกต่ำ นอกจากนี้ นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจของจีนและบางประเทศที่หันมาเน้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยภาคการบริโภคภายในประเทศเป็นหลักก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่กดดันภาคส่งออกของไทย อย่างไรก็ตาม การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในช่วงสิ้นปี 2558 น่าจะช่วยประคับประคองภาคส่งออกของไทยได้บ้าง โดยเฉพาะการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศ CLMV ซึ่งมีกำลังซื้อเพิ่มมากขึ้นจากการเพิ่มจำนวนของผู้บริโภคที่มีระดับรายได้ปานกลาง และได้รับอานิสงส์จากการลดภาษีนำเข้าสินค้าหลายรายการ ขณะเดียวกันผู้ประกอบการไทยพึงระวังภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้นในประเทศเหล่านี้ด้วย

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด